

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE L'INSTITUT XALOC

1. INTRODUCCIÓ	2
2. MARC LEGAL	3
3. OBJECTIUS GENERALS DEL CENTRE	3
4. LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I DE CONVIVÈNCIA	3
4.1 El català, llengua vehicular	3
4.2 El català, eina de convivència	4
5. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC I COMUNITAT EDUCATIVA	4
5.1 Entorn	4
5.2 El professorat	5
5.3 L'alumnat	5
5.4 Personal d'administració i serveis (PAS)	5
5.5 Personal d'activitats extraescolars i complementàries	6
5.6 Associació de famílies (AFA)	6
6. ACOLLIDA D'ALUMNAT NOUvingut	6
6.1 Protocol d'acollida	6
6.2 Aula d'acollida	11
6.3 Suport lingüístic	13
7. ENSENYAMENT DE LA LLENGUA	13
7.1 Llengua oral	13
7.2 Llengua escrita	14
7.3 Ús de materials didàctics	14
8. LA LLENGUA CASTELLANA	14
9. LLENGÜES ESTRANGERES	14
10. PROJECCIÓ EXTERNA DEL CENTRE	14
10.1 Web	14
10.2 Xarxes socials	15
11. DESENVOLUPAMENT DE LES TIC	15
12. COORDINACIÓ LINGÜÍSTICA, D'INTERCULTURALITAT I DE COHESIÓ SOCIAL	15
13. LA COMISSIÓ LINGÜÍSTICA	16

1. INTRODUCCIÓ

El projecte lingüístic de centre (PLC) és un document de referència per a la vida del centre i d'acord amb la normativa vigent. L'actualitzem l'any 2022 però caldrà realitzar més canvis per ajustar-lo a les noves realitats sociolingüístiques.

Es considera un document inclòs al Projecte Educatiu de Centre (PEC) que es podria definir com una declaració de principis sobre el tractament general de la llengua a l'institut (català, castellà i llengües estrangeres), en referència al seu ús i l'ensenyament.

L'article 14 de la [Llei 12/2009](#), de 10 de juliol, d'educació, fa referència al projecte lingüístic de centre:

1. *Els centres públics i els centres privats sostinguts amb fons públics han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic que emmarqui el tractament de les llengües al centre.*
2. *El projecte lingüístic ha d'incloure els aspectes relatius a l'ensenyament i a l'ús de les llengües en el centre, entre els quals hi ha d'haver en tot cas els següents:*
  - a) *El tractament del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge.*
  - b) *El procés d'ensenyament i aprenentatge del castellà.*
  - c) *Les diverses opcions amb relació a les llengües estrangeres.*
  - d) *Els criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament de les llengües, tant globalment com individualment, a la realitat sociolingüística del centre.*
  - e) *La continuïtat i la coherència educatives, pel que fa als usos lingüístics, en els serveis escolars i en les activitats organitzades per les associacions de mares i pares d'alumnes.*

Les característiques del projecte lingüístic de centre són:

- La legalitat ha de ser sempre el seu marc de referència.
- Ha d'existir una adequació entre les competències comunicatives i lingüístiques del professorat del centre en relació a la llengua vehicular i la realitat de l'entorn.
- És vinculant per part de tots els components de la comunitat educativa i global en la seva aplicació en el procés ensenyament-aprenentatge dels diferents cursos i en la gestió del centre.
- Es pot adaptar i revisar.
- Per tal de potenciar l'aplicació pràctica del projecte lingüístic de centre, es considera prioritari el nomenament del/de la coordinador LIC.

2. MARC LEGAL

El marc jurídic de la llengua catalana és determinat per la Constitució espanyola de 1978 i per l'Estatut d'autonomia de Catalunya de 2006.

La primera, tot reconeixent la diversitat dels pobles que integren l'Estat espanyol, estableix a l'article 3 que *“el castellà és la llengua espanyola oficial de l'Estat”, encara que “les altres llengües espanyoles seran també oficials en les respectives comunitats autònomes d'acord amb els seus estatuts”.*

L'Estatut d'autonomia disposa: *1.” La llengua pròpia de Catalunya és el català. 2. L'idioma català és l'oficial de Catalunya, així com també ho és el castellà, oficial a tot l'Estat espanyol. Totes les persones tenen el dret i el deure de conèixer-les. Els poders públics de Catalunya han d'establir les mesures necessàries per a facilitar l'exercici d'aquests drets i el compliment d'aquest deure*

Així mateix existeix un marc comú europeu del departament de Política Lingüística, que pertany al Consell d'Europa, sobre les llengües, basat en l'aprenentatge, en l'ensenyament i l'avaluació. Aquest marc referencial, és el resultat de més de deu anys d'investigació portat a cap per especialistes d'àmbit de la lingüística aplicada i de la pedagogia, procedents dels 41 membres del Consell d'Europa.

El règim jurídic de l'ensenyament i ús de les llengües oficials als centres educatius públics i als centres educatius privats sostinguts amb fons públics es recull essencialment a l'[Estatut d'autonomia de Catalunya](#); a la [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació; a la [Llei 1/1998](#), de 7 de gener, de política lingüística, i a la [Llei 12/2009, de 10 de juliol](#), d'educació.

La [Llei 1/1998 de política lingüística](#) explicita la voluntat política de la Generalitat de continuar impulsant el procés de recuperació i de presència del català en tots els segments de la vida social i un compromís de les institucions catalanes amb la llengua del país. Segons aquesta llei:

- El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament en tots els nivells i les modalitats educatives.
- Els centres d'ensenyament de qualsevol grau han de fer del català el vehicle d'expressió normal en llurs activitats docents i administratives, tant les internes com les externes.
- El professorat dels centres docents de Catalunya de qualsevol nivell de l'ensenyament no universitari ha de conèixer les dues llengües oficials i ha d'estar en condicions de poder fer-ne ús en la tasca docent.

El [Pla per a la Llengua i la Cohesió Social](#) que va aprovar el Departament d'Educació l'any 2004, actualitzat el 2009, té com a eixos fonamentals:

- La definició del Projecte Lingüístic dels centres educatius de la Catalunya del segle XXI.
- L'ús real i efectiu de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge als centres d'ensenyament secundari.
- El seguiment i el compliment de l'aplicació de la Llei 1/ 1998, de Política Lingüística.
- La creació del Consell assessor de la llengua a l'escola.

Aquests eixos es desenvolupen en les línies d'intervenció següents:

- Sensibilització sobre l'ús del català com a llengua vehicular de l'ensenyament a Catalunya i com a llengua comuna que ha de garantir la cohesió social.
- Creació i difusió de materials didàctics que facilitin l'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana.
- Potenciació de l'autonomia dels centres i de l'arrelament a l'entorn.
- Consolidació de la figura del coordinador de llengua, d'interculturalitat i de cohesió social en cada centre.
- Garantia de la competència lingüística dels docents.
- Seguiment de l'ús del català per part de la inspecció educativa.
- Suport i impuls a la recerca sobre ensenyament de llengües i sociolingüística del món educatiu.
- El Projecte lingüístic s'adaptarà cada curs escolar a la normativa vigent d'inici de curs.

3. OBJECTIUS GENERALS DEL CENTRE

- Aconseguir que la llengua catalana sigui la llengua habitual del centre.
- Mantenir i eixamplar la participació de tota la comunitat educativa en el procés de normalització de la llengua al centre.
- Propiciar actituds positives vers l'ús i el coneixement de la llengua i la cultura.
- Implementar activitats que promoguin el coneixement de la llengua i la cultura catalanes.
- Aconseguir que l'alumnat en acabar l'etapa conegui com a mínim una llengua estrangera, l'anglès, per tal d'esdevenir usuaris capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.
- Oferir a l'alumnat una segona llengua estrangera, l'alemany, amb la possibilitat de presentar-se a l'examen Fit in Deutsch 1 al Goethe Institut.

4. LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I DE CONVIVÈNCIA

4.1 *El català, llengua vehicular*

El català és utilitzat en la gran majoria de les activitats d'ensenyament i aprenentatge del nostre centre. Tanmateix, hi ha professorat que s'expressa esporàdicament en castellà i d'altres que fan un ús indiscriminat d'ambdues llengües. Aquestes actituds cal repensar-les ja que, com ha estat comentat, ens trobem en un entorn predominantment castellanoparlant. A més a més, atenent les indicacions del Consell Lingüístic Assessor en el seu informe *Propostes per impulsar l'ús de la llengua catalana en els centres educatius*, l'ús de les llengües no el decideix cada mestre: "La llengua emprada als centres no pot respondre a una tria personal" (proposta 15); i deixa clar quina és la llengua preferent i per què: "Els docents han de fer ús de la llengua catalana com a mitjà per aconseguir que els alumnes tinguin les mateixes oportunitats" (proposta 16).

D'aquí s'extreu que la comissió recomani que el centre ha de vetllar per un ús progressiu del català com a llengua vehicular en la totalitat del procés d'ensenyament i aprenentatge i aconseguir el 100 % de l'ús de la llengua catalana als espais que li son propis.

4.2 El català, eina de convivència

El centre vol aconseguir que la comunicació quotidiana sigui totalment en llengua catalana i existeix una dinàmica per afavorir les actuacions d'ús entre tota la comunitat educativa. En aquest sentit tot allò que es refereix a la comunicació interna o externa (comunicats del centre amb el professorat, alumnat, famílies, empreses i institucions) és realitzat exclusivament en català. Malgrat això, la llengua de relació serà el castellà o una altra si és possible, **només** en els casos de nova immigració.

El centre ha articulats mesures de traducció de documents i d'informacions en el moment de l'acollida de les famílies novingudes i es facilita informació bilingüe català / castellà a tothom que ho demani explícitament. En comunicats a d'altres autonomies de parla no catalana s'acompanya al comunicat original una traducció al castellà. En els convenis d'activitats extraescolars i tallers el centre vetllarà perquè les empreses usin el català. Per tant, no es contractarà cap activitat que no es realitzi íntegrament en català. Es segueix el mateix criteri lingüístic favorable a l'ús del català en els rètols, els cartells, i la decoració de l'institut en general. A més, els membres del Consell Escolar vetllen per evitar una utilització sexista del llenguatge.

La llengua catalana és la pròpia de les reunions de claustre, àmbits, comissions, equip directiu o qualsevol altra instància del professorat. L'objectiu és mantenir la llengua catalana com a llengua de comunicació oral i escrita en totes les reunions i actes de la comunitat educativa.

5. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC I COMUNITAT EDUCATIVA

5.1 Entorn

Al nucli de població de Les Roquetes, el castellà és, amb molta diferència, la llengua més parlada, seguit per l'àrab, l'amazic, el català i el mandarí.

Segons dades facilitades per l'Ajuntament, el 90% de la població entén el català i el 75% el sap utilitzar. Majoritàriament les famílies del nostre nucli urbà empren habitualment la llengua castellana a casa.

La llengua emprada per l'Ajuntament, Consell Comarcal i algunes entitats és la catalana. No obstant això, la llengua dominant de relació en el comerç i la vida de barri és el castellà.

5.2 El professorat

El català és la llengua de treball i de relació del professorat, entre ells i amb les altres instàncies del centre. Amb això es contribueix a estendre l'ús de la llengua més enllà de l'àmbit restringit de les aules.

La direcció del centre, en col·laboració amb la comissió lingüística, es compromet a vetllar perquè el nivell de llengua i la competència lingüística del professorat siguin adequats per als usos acadèmics i formals en el marc del centre. Amb aquest objectiu, es facilitarà informació perquè el professorat pugui actualitzar els seus coneixements de llengua catalana i preparar-se per l'examen de nivell superior de llengua catalana (C2).

El coordinador lingüístic de centre es posa a disposició per a qualsevol consulta o necessitat d'assessorament lingüístic.

5.3 L'alumnat

El centre vetlla perquè l'alumnat assoleixi les competències lingüístiques a nivell oral i escrit de les dues llengües oficials, català i castellà al final de l'etapa. A més, també facilita el coneixement d'una primera llengua estrangera (anglès) i d'una segona llengua estrangera (alemany) a l'alumnat que la cursi els 4 nivells de l'ESO.

Amb aquest objectiu, l'institut Xaloc es compromet a buscar estratègies que afavoreixin l'extensió de l'ús de la llengua catalana entre l'alumnat, no només a les aules, sinó també en tots els àmbits d'ús.

Per tal que això sigui possible, cal que tots els professionals presents al centre, professorat, personal d'administració i serveis (PAS) i treballadors externs (talleristes i monitors), siguin coherents amb aquest objectiu, i facin servir el català en totes les interaccions amb l'alumnat, formals i informals.

Més enllà d'això, també ens coordinarem mitjançant els plans d'entorn amb les entitats i institucions de la població per garantir que les activitats realitzades amb el nostre alumnat es realitzin en català.

5.4 Personal d'administració i serveis (PAS)

El català serà la llengua de treball oral i escrita del personal d'administració i serveis. El centre els informarà dels recursos de formació relatius a la llengua que els puguin interessar o ser d'utilitat.

5.5 Personal d'activitats extraescolars i complementàries

Les activitats extraescolars i complementàries incideixen en el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'alumnat, a més de formar part de la vida del centre.

Protocol d'actuació en relació a les activitats extraescolars i complementàries:

1. Segons el pla educatiu d'entorn es contractaran activitats realitzades en llengua catalana amb l'excepció de les activitats organitzades des de les llengües estrangeres (anglès o alemany).
2. Quan arriba l'encarregat d'una activitat extraescolar o complementària, el/la professor/a de referència serà l'encarregat de recordar-li la importància d'utilitzar el català durant tota l'activitat, independentment de la llengua emprada pels alumnes.
3. Si una activitat programada en llengua catalana no es realitza en aquesta llengua:
  - Cal recordar a la persona encarregada del taller o activitat la importància de l'ús del català
  - Si tot i així, la persona encarregada de l'activitat no utilitza el català, cal notificar-ho a la comissió lingüística que valorarà la possibilitat de no seguir amb aquesta activitat.

5.6 Associació de famílies (AFA)

El català és la llengua de relació del centre amb l'AFA i els representants de les famílies de l'alumnat.

Es facilitaran els recursos del centre per a l'organització d'activitats i pràctiques que afavoreixin la integració lingüística i cultural a Catalunya dels pares, mares i familiars de l'alumnat nouvingut.

6. ACOLLIDA D'ALUMNAT NOUINGUT

6.1 Protocol d'acollida

ACTUACIONS				
PAS	QUÈ	QUAN	QUI	COM
1	Matrícula	Després de l'adscripció al centre per part d'inspecció.	Secretaria	Recull de documentació necessària per formalitzar l'entrevista: <ul style="list-style-type: none"> - Imprès matrícula. - Autorització sortides. - Autorització d'ús d'imatge. - Autorització administració de paracetamol. - Autorització usos d'internet. - Quota soci AFA. - Quota material i llicències legals. Calen traduccions: àrab, castellà, xinès, anglès.

2	Entrevista amb la família	Després de la matriculació	Direcció i/o responsable d'acollida. <i>Considerar necessitat d'interpret</i>	Informar la família sobre el funcionament del centre: serveis, horaris, AFA, activitats extraescolars, materials... <i>Calen traduccions.</i> Demandar informació sobre quines llengües parlen a la família. Ensenyar el centre i presentar la tutora d'aula d'acollida.
3	Traspàs d'informació i assignació de grup	Abans de la incorporació a l'aula	Coordinació pedagògica, coordinacions de cicle, tutors i equip docent	Traspàs d'informació recollida sobre l'alumne/a, primera planificació del seu full de ruta (recursos d'atenció a la diversitat): <ul style="list-style-type: none"> - Horaris, dia d'inici. - Assignació del company tutor (TEI). - Orientacions del tutor sobre l'acollida a l'aula. - Assignació de grup tenint en compte:<ul style="list-style-type: none"> - Edat - Nivell de competències - Informes tècnics
4	Entrevista amb l'alumne	Primer dia de classe	Tutor de l'aula ordinària i/o i tutor d'aula d'acollida i, si escau, el CLIC del centre.	Expectatives de l'alumne. Aspectes relacionals: amics al centre, a l'entorn. Horaris i activitats extraescolars. Donar materials. Si és pertinent realitzar les proves d'avaluació inicial.
5	Incorporació a l'aula	Primer dia de classe	Tutor/a	Presentació del grup i dels alumnes. Presentació del company tutor. Ajuda amb l'horari i les aules.
6	PI	Primer trimestre	Tutor/a	Actualitzar PFCP amb el PI de l'alumne.
7	Full de seguiment AA	Al principi de cada trimestre	Professors de matèria, tutor(a) i tutora d'aula d'acollida	Seguiment d'horari, matèries qualificables, sense qualificar, adaptacions i tasques a l'aula ordinària.

Per aconseguir l'èxit en el procés d'acollida de l'alumnat nouvingut són necessàries la comunicació afectiva, la capacitat d'empatitzar amb la família i els alumnes, expectatives positives, compromís amb la inclusió i la percepció de vàlua que té la diversitat cultural i lingüística per part de tota la comunitat educativa.

Fases del procés:

Fase 1: Acollida (veure taula anterior):

La direcció del centre acull la família i l'alumne, si és necessari amb l'ajuda d'un intèrpret (*pas 2*). En aquest moment es presenta el projecte educatiu del centre i s'explica el procés d'acollida. També es recull informació imprescindible sobre la situació de la família i de l'alumne/a (acadèmica, social, econòmiques, de salut) i es detecten necessitats específiques i la possibilitat de derivació a algun servei municipal o comarcal (salut, social o acadèmic). S'aprofita per ensenyar les instal·lacions. Finalment, s'informa la família sobre el funcionament del centre: serveis, horaris, AFA, activitats extraescolars i material necessari.

Amb la informació obtinguda s'assigna nivell educatiu, tutor individual i grup aula, sempre que sigui possible compartint aula amb alumnes de la mateixa procedència sobretot si parlem de llengües de fora de la comunitat europea (*pas 3*). El grup aula és preparat per a la posterior rebuda del nou alumne/a i s'assigna un tutor o tutora igual (TEI), preferiblement que parli la seva llengua.

Es realitza una entrevista amb l'alumne/a i la tutora o tutor personal de l'alumne/a i/o el tutor o tutora d'aula d'acollida (*pas 4*). Es lliura el material necessari, s'explica l'horari i el funcionament del centre. També es realitza l'avaluació inicial per tal d'elaborar el Pla de formació i creixement personal i el Pla de Suport Individualitzat (PI) de l'alumne (*pas 6*).

A partir d'aquí es realitza la incorporació a l'aula de l'alumne/a amb el suport del tutor/a (*pas 5*). Es fa la presentació del grup i companys de classe i del company tutor (TEI).

Fase 2: Aula d'acollida (si es disposa del recurs):

A l'aula d'acollida és treballen especialment les competències de comunicació oral, que també es reforcen a l'aula ordinària.

El suport lingüístic i social s'ha d'estructurar de manera flexible. Es recomana que l'alumnat de procedència no romànica assisteixi aproximadament el 50% de l'horari lectiu a l'aula d'acollida. Per a la resta, no hauria de representar més del 20% de l'horari lectiu. Es recomana que el nombre d'alumnes del grup no sigui superior a 10. Si no es disposa de l'aula d'acollida, aquest procés es realitza amb més carències a l'aula ordinària i els materials necessaris són proporcionats pel Coordinador de llengües del centre i amb el suport ELIC de la comarca.

Durant els primers dies s'efectua l'avaluació inicial amb el material específic segons la llengua

materna de l'alumne/a, a partir de la qual es plantegen els seus objectius acadèmics. També es defineixen els objectius a nivell personal i social. La durada d'aquesta fase varia segons l'evolució del procés d'adquisició de la nova llengua per part de l'alumne/a i del procés d'adaptació a la nova realitat.

S'aplica una didàctica basada en enfocaments comunicatius i en la qual la comunicació oral és l'eix vertebrador de l'adquisició d'altres competències. Pel que fa a la integració escolar dels alumnes nous en el marc de l'aula d'acollida, calen tenir en compte els aspectes relacionats amb la situació emocional de l'alumne i l'adquisició dels hàbits escolars i socials necessaris per garantir l'èxit dels processos d'ensenyament-aprenentatge.

Els aspectes que es consideren més rellevants per tal de facilitar la integració de l'alumne al nou entorn escolar i, per tant, aquells sobre els quals es fa una incidència específica a l'aula d'acollida, o en el cas de no disposar del recurs en els grups reduïts, són els següents:

- *Adaptació al medi escolar.* Es tracta de facilitar el coneixement bàsic del centre (espais, distribució temporal, costums, hàbits, tipus de tasques, etc.) i afavorir un grau de confiança en el nou entorn que permeti que l'alumne se senti còmode i segur. L'objectiu és que pugui afrontar els processos d'ensenyament i d'aprenentatge i de socialització sense inquietuds ni pors afegides.
- *Estratègies per a l'aprenentatge i motivació.* L'objectiu és proporcionar estratègies suficients per afrontar les tasques escolars i afavorir els factors afectius implicats en l'aprenentatge d'una nova llengua (interès, atenció, participació, esforç, capacitat de demanar ajut...).
- *Convivència i participació.* Es tracta d'afavorir la convivència i la interacció amb tots els companys, detectant els punts forts i els punts febles en la xarxa de relacions que ha establert l'alumne per reconduir possibles actituds de tancament o rebuig tant per part de l'alumne com per part de la resta de companys, en un context de respecte a la diversitat i a les normes de convivència i de gestió positiva del conflicte. Aquí té un paper molt important el tutor TEI.

Des d'un plantejament lingüístic, els continguts que s'han de prioritzar a l'hora de la planificació didàctica són els següents:

- Els recursos lingüístics que permeten els alumnes interactuar en les situacions habituals a l'institut.
- Les estructures discursives pròpies de les matèries relacionades amb les habilitats cognitives (descriure, argumentar, sintetitzar...).

- Les habilitats relacionades amb la comprensió i l'expressió orals i escrites.
- El vocabulari específic relacionat amb els àmbits de coneixement.
- Les dificultats associades a les diferències de referents culturals i a la manca de coneixements previs que calen per adquirir coneixements nous.

Des d'un plantejament intercultural, els aspectes que cal tenir en compte a l'hora de la planificació didàctica són els següents:

- El bagatge lingüístic i cultural dels alumnes.
- La visibilitat en les activitats de la pluralitat cultural de l'aula.
- El respecte a la diferència en un marc de valors comuns.
- El desenvolupament d'identitats múltiples.

Fase 3: Aula ordinària amb suport:

Quan l'alumne/a ja ha començat a estructurar la nova llengua, és capaç de referir-se a objectes o situacions no presents, participa en les converses amb varietat d'interaccions i construeix petits textos tant orals com escrits.

En aquest moment, l'alumne ja pot enfrontar-se a activitats més contextualitzades en continguts curriculars i menys contextualitzades en nivells informals. Passarà el major nombre d'hores a l'aula ordinària amb reforç d'aula d'acollida si es disposa de professorat de reforç del nivell corresponent.

Fase 4: Aula ordinària:

A partir d'aquest aprenentatge inicial, l'objectiu és que l'alumne progressi en les matèries lingüístiques i en les no lingüístiques fins esdevenir un aprenent autònom, d'acord a l'enfocament competencial del currículum, tenint present que necessitarà suport lingüístic més enllà de l'ESO.

La durada de cada fase varia segons l'evolució del procés d'adquisició de la nova llengua per part de l'alumne/a i del procés d'adaptació a la nova realitat. Tota la recerca coincideix en el fet que es necessiten anys per dominar una llengua: de dos a tres per comunicar-se en situacions de conversa informal i de cinc a set per fer ho en contextos acadèmics.

Tots els docents han d'aplicar estratègies de suport i cal establir una dinàmica de cooperació entre tots els membres de l'equip docent. Caldrà incorporar la presència simbòlica de la llengua familiar de l'alumnat. Fer present la llengua pròpia permet, entre altres coses, establir

continuïtats entre el context escolar i el context familiar amb els enormes avantatges que això significa (Bronfenbrenner, 1987; Vila, 1998) i, a més a més, significa també incrementar l'autoestima respecte a allò que és propi i adquirir una autoimatge positiva, condicions ambdues per incorporar-se amb èxit a les activitats proposades per l'institut. Entre les diverses maneres de fer present simbòlicament la llengua pròpia de l'alumnat hi ha la de donar la benvinguda o el comiat als alumnes amb les diferents llengües que hi són presents; escriure els noms de l'alumnat amb el nostre alfabet i l'alfabet de la seva llengua; conèixer i compartir algunes característiques de les llengües presents a l'escola, i, sobretot, no prohibir mai l'ús de la llengua familiar quan la utilitza entre si l'alumnat que la té com a pròpia. Juntament amb el reconeixement simbòlic de la llengua familiar de l'alumnat al context escolar, és important també incorporar els coneixements lingüístics desenvolupats des de la pròpia llengua a la pràctica educativa amb l'objectiu de facilitar el coneixement de la llengua de l'institut.

En primer lloc, tots els alumnes que s'incorporen, saben fer coses amb el llenguatge. L'alumnat que té com a llengua pròpia la llengua de l'institut progressa en la seva llengua gràcies a les activitats que realitza al context escolar. Però l'alumnat que s'escolaritza en un programa de canvi de llengua de la llar a l'institut ha d'aprendre a fer amb una nova llengua coses que ja sap fer. És a dir, les noies i els nois que s'escolaritzen de nou al nostre sistema educatiu no són incompetents lingüístics que han d'aprendre la llengua de l'escola per poder incorporar-se a les activitats escolars. El que han d'aprendre consisteix a reconèixer un nou instrument lingüístic per fer les coses que ja saben fer. I això, únicament ho poden aprendre si, des de la pràctica educativa, s'utilitzen com a font d'aprenentatge de la nova llengua les habilitats ja desenvolupades des de la llengua pròpia.

Alumnat que s'incorpora al llarg del curs: es segueix el mateix procediment que en el cas d'un alumne que comença a 1r ESO però assignant-li un tutor o tutora igual i passa a tenir un PI; si ve d'un altre país o comunitat autònoma tindrà un objectiu concret associat a l'adquisició de la llengua catalana i/o coneixement de la nostra cultura, en el que es definiran accions concretes en funció de la plantilla del centre i dels recursos que disposem en cada moment.

6.2 Aula d'acollida

L'Institut Xaloc disposa del recurs d'aula d'acollida per donar resposta a les necessitats lingüístiques i socials de l'alumnat nouvingut. L'aula d'acollida garanteix l'adquisició de la competència lingüística i ofereix un currículum adaptat per facilitar la integració dels alumnes a l'aula ordinària, vetllant per les seves necessitats emocionals i personals.

Els tutors d'aula d'acollida dissenyen un horari personalitzat per a cada alumne nouvingut en

funció de les seves necessitats que és revisat cada trimestre i actualitzat en el seu full de seguiment.

L'aula d'acollida té com a objectiu l'adhesió dels alumnes nous al grup classe. La metodologia emprada fomenta el treball cooperatiu, les relacions personals per afavorir l'aprenentatge mutu i l'apropament de la llengua mitjançant les vivències quotidianes. Per promoure el coneixement i la comprensió de la nova llengua s'incorporen activitats que inclouen murals, mapes, esquemes, tallers, activitats en el medi real, dinàmiques interactives, l'ús les TAC i jocs perquè els alumnes aprenguin la llengua de manera lúdica i rellevant.

Els alumnes d'origen estranger necessiten adquirir les competències lingüístiques que els permetin comunicar-se amb els companys i el personal del centre, i accedir al llenguatge acadèmic per assolir els continguts curriculars. Aquestes necessitats es poden desglossar en quatre àmbits:

- Els espais d'esbarjo i les activitats extracurriculars, on els alumnes interaccionen entre ells i el personal del centre en un entorn informal.
- Per accedir als continguts curriculars, els alumnes necessiten el llenguatge acadèmic. Es tracta de la llengua utilitzada per vehicular els continguts curriculars i per construir els aprenentatges.
- En un espai intermedi, trobem el tercer tipus de llengua de l'escola que podem anomenar llenguatge administratiu. És la llengua utilitzada en els informes escolars, les instruccions per a les activitats d'avaluació, els comunicats i certificacions, la gestió d'horaris, les informacions sobre l'organització dels cursos, els reglaments, les normes de convivència..., en els quals el llenguatge té una funció reguladora. Es tracta d'un tipus de llenguatge que pot ser difícil per als alumnes de procedència estrangera i les seves famílies.
- I per últim, les necessitats lingüístiques d'aquests alumnes fora de l'escola: per comunicar-se en l'entorn proper.

Des d'un plantejament lingüístic, els continguts que s'han de prioritzar a l'hora de la planificació didàctica són els següents:

- Els recursos lingüístics que permeten als alumnes interactuar en les situacions habituals a l'institut.
- Les estructures discursives pròpies de les matèries relacionades amb les habilitats cognitives (descriure, argumentar, sintetitzar...).
- Les habilitats relacionades amb la comprensió i expressió orals i escrites.
- El vocabulari específic relacionat amb els àmbits de coneixement.

- Les dificultats associades a les diferències de referents culturals i a la manca de coneixements previs que calen per adquirir coneixements nous.

Des d'un plantejament intercultural, els aspectes que cal tenir en compte a l'hora de la planificació didàctica són els següents:

- El bagatge lingüístic i cultural dels alumnes.
- La visibilitat en les activitats de la pluralitat cultural de l'aula.
- El respecte a la diferència en un marc de valors comuns.
- El desenvolupament d'identitats múltiples

6.3 Suport lingüístic

S'ofereix suport lingüístic i social a aquells alumnes d'origen estranger que necessiten ajuda específica per seguir el currículum. L'objectiu és facilitar que aquests alumnes continuïn progressant en el domini de la llengua vehicular de l'escola i del llenguatge acadèmic específic de les matèries, atenent les seves necessitats emocionals, relacionals i d'inclusió escolar i social. Aquest suport lingüístic es realitza mitjançant la docència en grups reduïts, el suport de professors de codocència i l'ús de materials adaptats i de suport.

7. ENSENYAMENT DE LA LLENGUA

Tot el professorat del centre, i no únicament el professorat de matèries lingüístiques, és responsable de contribuir al bon ús de la llengua catalana per part de l'alumnat.

7.1 Llengua oral

Es treballa habitualment la llengua oral en tots els cursos i totes les modalitats de textos orals (entrevista, conversa, argumentació, etc.), tant a l'àrea de llengua com a la resta d'àrees. Hi ha professorat que utilitza algunes de les variants dialectals degut a la seva zona d'origen, de manera que es treballen les diverses varietats geogràfiques de la llengua.

El curs 22/23 dedicarem una hora setmanal a treballar les competències de comunicació oral en llengua catalana i anglesa. El centre està ubicat en un context de parla predominantment castellana. Aquesta particularitat comporta que l'expressió oral sigui la gran perjudicada. A través d'aquestes sessions oral pretenem contrarrestar aquesta mancança detectada entre el nostre alumnat.

A més, s'aplicarà un ítem a les rúbriques d'avaluació de les matèries no lingüístiques per valorar i promoure la importància de l'expressió oral des dels diferents àmbits (ACoLiMaNoLi).

7.2 Llengua escrita

La llengua escrita, en català i castellà, s'estudia des del tractament de les diferents tipologies textuais. Aquest treball, a un altre nivell, també es realitza a les matèries de llengües estrangeres.

A més, s'aplicarà un ítem a les rúbriques d'avaluació de les matèries no lingüístiques per valorar i promoure la importància de l'expressió escrita des dels diferents àmbits (ACoLiMaNoLi).

7.3 Ús de materials didàctics

Els materials que es proporcionen desde les diferents matèries, sempre que sigui possible, en català.

8. LA LLENGUA CASTELLANA

Malgrat que la llengua predominant entre el nostre alumnat és el castellà, el centre promou la coordinació entre el professorat de llengua catalana i castellana per aconseguir l'objectiu final d'obtenir una bona competència en totes dues llengües al final de l'etapa de l'ESO.

Tot i el context castellanoparlant en què s'emmarca el nostre centre, l'alumnat no domina el registre formal en aquesta llengua. El professorat ha detectat aquesta carència i ho té en compte a l'hora d'abordar la matèria de llengua castellana.

9. LLENGÜES ESTRANGERES

L'alumnat, en acabar l'etapa, coneix, com a mínim, una llengua estrangera, l'anglès, per tal d'esdevenir persones capaces de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.

El centre ofereix com a optativa una segona llengua, l'alemany, que en finalitzar l'etapa assegurarà uns coneixements i habilitats equivalents al nivell A1 amb la possibilitat de presentar-se a l'examen *Fit in Deutsch 1* al Goethe Institut.

10. PROJECCIÓ EXTERNA DEL CENTRE

10.1 Web

El centre compta amb una pàgina web agora.xtec.cat/insxaloc que permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi pot trobar tota la informació que necessita l'alumnat i les seves

famílies: documentació, informació sobre els estudis que es cursen en el centre, participació en projectes...

La web està escrita en llengua catalana, tot i que hi ha textos en altres idiomes si corresponen a activitats desenvolupades en altres llengües curriculars. En aquesta web també s'hi poden trobar els enllaços als diversos blocs dels àmbits i àrees de coordinació del centre.

10.2 Xarxes socials

La difusió d'informació a través de les xarxes socials (instagram, twitter i telegram) del centre es realitza en català.

11. DESENVOLUPAMENT DE LES TIC

La incorporació de les tecnologies de la informació i de la comunicació al sistema educatiu respon al desenvolupament de la societat del coneixement en l'àmbit formatiu. Des d'aquest punt de vista, hi ha una relació directa entre el desenvolupament de les TIC i la llengua com a vehicle de comunicació i de convivència.

El centre ha aplicat de manera continuada un criteri de desenvolupament del programari i dels suports digitals que produeix basat en la prioritització de la llengua vehicular i, en conseqüència, hi ha adaptat plenament les eines digitals amb què treballa.

12. COORDINACIÓ LINGÜÍSTICA, D'INTERCULTURALITAT I DE COHESIÓ SOCIAL

Per tal de potenciar l'aplicació pràctica del projecte lingüístic de centre i coordinar-lo amb el pla d'acollida i d'integració de l'alumnat nouvingut, que anualment es concretarà en la programació general de l'institut, es considera convenient la designació d'un coordinador/a lingüístic/a, que s'encarregui també de l'educació intercultural i de la cohesió social.

Funcions de la coordinació LIC:

- Assessorar l'equip directiu en l'elaboració o en l'actualització del Projecte lingüístic i del Pla d'acollida i d'integració.
- Coordinar les actuacions curriculars i no curriculars de caire lingüístic i intercultural que el centre realitza per facilitar l'acollida de l'alumnat nouvingut.
- Assessorar l'equip directiu en la programació de les actuacions de la Programació general que concreten el Projecte lingüístic i el Pla d'acollida i d'integració.
- Coordinar les activitats, incloses en la programació general, que promouen l'ús de la llengua catalana, i el respecte i la valoració de la diversitat lingüística i cultural.
- Coordinar-se amb els assessors de llengua, interculturalitat i cohesió social dels Serveis Territorials.
- Crear, coordinar i actualitzar un fons de documentació (metodologies, materials

didàctics, TIC ...) que faciliti la potenciació de l'ús de la llengua catalana, la millora de la didàctica de l'ensenyament de la llengua i dels aspectes lingüístics de les altres àrees, l'acollida lingüística i social de l'alumnat nouvingut i l'educació intercultural.

- Coordinar-se amb les institucions i les entitats de l'entorn per tal de treballar conjuntament en la promoció de l'ús social de la llengua i en l'acollida lingüística i social de l'alumnat nouvingut.

13. LA COMISSIÓ LINGÜÍSTICA

Es tracta d'una comissió de treball específica del centre que vetllarà pel seguiment de l'aplicació del PLC durant el curs. Estarà integrada per:

- Un membre de la direcció
- La coordinació LIC
- Un membre de l'aula d'acollida

Funcions de la Comissió Lingüística:

- Assessorar l'equip directiu en l'elaboració d'aquells aspectes del projecte de centre que fan referència al PLC.
- Fer el seguiment i l'avaluació de l'aplicació dels acords relatius al PLC durant el curs.

Durant el curs 21/22 el centre ha entrat al Programa d'Impuls de la Llengua Catalana i la Comissió Lingüística ha participat en el taller ULAE, on s'han decidit les següents propostes per promoure l'ús del català:

FAMÍLIES

- Afegir pregunta sobre llengües que parla i comprèn la família a la reunió inicial.
- A partir d'aquí oferir opcions per millorar el català:
  - Cursos de català (Amàlia - CNL Les Roquetes)
  - Possibilitat d'oferir cursos d'àrab tradicional a alumnes a canvi de classes de català per a les famílies. Contacte: professor d'àrab com a segona llengua. I els pares reben classe de català. LACM
  - Parelles lingüístiques.

ALUMNAT

- A segon cicle una sessió de català a la setmana es dedicarà a practicar la llengua oral.
- Projectes: implementar ítem d'autoavaluació que valori l'ús del català durant el treball grupal.
- Parelles lingüístiques:
  - Drive per derivació d'alumnes amb dificultats amb la llengua catalana.
  - Professors: continuar amb els professors del curs 21-22 i buscar-ne de nous.
  - Seguiment setmanal a la comissió de llengües.
  - Produir noves sessions a la comissió de llengües.

- Possibilitat de dedicar una hora de TP a que els "professors" dissenyin noves sessions en grup.
- Possibilitat d'extraescolar de volei en català per promoure que alumnes d'aula d'acollida (i altres) socialitzin en català.
- Intercanvi amb una Bressola de Catalunya Nord (Cal Galdric)
- Tenim la paraula: formació ús llengua oral
- Podcast en català

PROFESSORAT I TREBALLADORS DEL CENTRE

- Incloure en el protocol de benvinguda la importància d'adreçar-se als alumnes en català dins i fora de l'aula. Conscienciar sobre l'ús del català.
- Recordatoris regulars sobre la importància d'utilitzar el català.
- Argumentari per combatre els prejudicis o les reticències del nostre alumnat envers la llengua.

TREBALLADORS EXTERNES (TALLERS, EXTRAESCOLARS...)

- A l'hora de contractar els serveis externs cal establir com a condició indispensable que l'activitat amb l'alumnat es realitzarà íntegrament en català i que els talleristes tenen la competència per fer-ho.
- Argumentar bé per què demanem que facin les seves activitats en català. Pla educatiu d'entorn.
- Fer seguiment de les extraescolar per vetllar per l'ús de la llengua.

ACORDS DE CARA AL CURS VINENT (28/6/22)

- **Actualització del Projecte Lingüístic de centre**
- **Parelles lingüístiques**
- **Lèxixit**
- **Bressola**
- Introducció de les **propostes consensuades** (protocol de benvinguda del professorat amb menció de la importància de l'ús del català, traducció a les diferents llengües d'origen del protocol de benvinguda de l'alumnat) **als documents oficials de centre** (PAT, PGA, PEC, Pla d'acollida de centre, Pla de convivència, Projecte de direcció)
- Garantir que el **català** sigui la **llengua vehicular per a tots els tallers i totes les activitats extraescolars** (activitats esportives, etc). Redactar un **full de compromís** que signin els monitors o talleristes pel qual es comprometen a desenvolupar l'activitat en català.
- Avaluar el català a les matèries no lingüístiques (**ACoLiMaNoLi**)
- **Priorització** del treball de la **llengua oral en català** (una hora setmanal per grup). Lectura en veu alta, parelles ling., etc
- **Traducció dels documents d'inici de curs** per a alumnat nouvingut a les seves llengües d'origen.

PRIORITATS A 4 ANYS

- Millora de la competència **oral**
- Millora de la **percepció del català** per part de l'alumnat

Aprovat el 7 de juliol de 2022